

Studieplan 2015/2016

Bachelor i økonomi og administrasjon (2015 - 2018)

Kull

2015/2018

NUS-kode

641141

Bachelor i økonomi og administrasjon gir en bred innføring i emner fra de fire faggruppene bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, administrasjonsfag og metodefag (verktøyfag). Studiet har lang tradisjon og er vel kjent i arbeidsmarkedet. Etter fullført studium står du godt rustet til å satse på yrkesvalg og karriere ut fra de faglige interessene du har utviklet gjennom studietida. Kanskje satser du innenfor et fag du brenner spesielt for, slik som markedsføring, regnskap, finans, økonomistyring, eller ledelsesfag. Kanskje satser du på fortsatt allsidighet med kombinasjon av flere fag i bredere arbeidsoppgaver, slik som i bedriftsrådgivning eller konsulentarbeid. Med Bachelor i Økonomi og Administrasjon er mulighetene mange for så vel spesialist- som rådgiver- eller lederkarrierer i både næringsliv, forvaltning og frivillige organisasjoner.

Delstudier i utlandet

Muligheter for utenlandsopphold i 5. semester.

Videre studier

Studiet er en selvstendig utdanning, men gir også mulighet for videre masterstudier i inn- og utland. Studiet gir muligheter for å søke om opptak på Master i innovasjon og næringsutvikling eller Master in Public Administration ved HiL. Utdanningen gir også mulighet til opptak på siviløkonomistudiet ved norske universiteter og høyskoler.

Innledning

Studiet skal gi kandidatene en bred kompetanseplattform for å arbeide som fagpersoner eller rådgivere i privat næringsliv, offentlig sektor og andre organisasjoner. De skal ved

studiets slutt kjenne til forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet, slik at de har bred og oppdatert kunnskap om relevante teorier og metoder. Kandidatene skal kunne anvende denne kunnskapen på praktiske problemstillinger som de kan møte i arbeidslivet, og de skal selv kunne oppdatere sin kunnskap gjennom hele sitt yrkesaktive liv. Kandidatene skal således ha et solid grunnlag for livslang læring. De skal også være godt rustet til å kunne gå videre på masterstudier i inn- og utland.

Faglig innsikt og analytiske ferdigheter er viktig for kandidatene. De skal kunne planlegge og gjennomføre egne prosjekter, jobbe sammen med andre i grupper, kunne formidle fagstoff skriftlig og muntlig og kunne utveksle synspunkter og erfaringer, og slik sett bidra til utvikling av god praksis.

Kandidatene skal ha kunnskaper om beslutninger på mikronivå innenfor private og offentlige organisasjoner med sikte på å koordinere bruken av knappe ressurser for å nå organisasjonens mål. De skal kunne bidra til utviklingsarbeide for å fremme virksomhetens innovasjonsevne. Kandidatene skal være i stand til å forstå samfunnsmessige virkninger av beslutningene og å handle i samsvar med juridiske, miljømessige og etiske standarder.

Yrkesmuligheter

Det treårige bachelorstudiet i økonomi og administrasjon er et bedriftsøkonomisk studium som skal gi kandidatene faglig innsikt, analytisk trening og problemforståelse innenfor naturgitte, samfunnsmessige og etiske rammer.

Videre utdanning

Studiet kvalifiserer til Masterutdanning i økonomi og administrasjon ved både norske og utenlandske institusjoner (fordypning i økonomifag i femte semester anbefales).

Studiet gir mulighet til å kvalifisere seg for opptak til Master i innovasjon og næringsutvikling og Master in Public Administration ved HiL.

Faglig innhold/læringsutbytte

De generelle læringsutbyttebeskrivelsene gjelder hele studiet. Det er fastsatt følgende overordnede læringsutbyttebeskrivelser for de fire hovedfagområdene:

- **Bedriftsøkonomisk analyse:** Kandidatene skal ha kunnskap om hvordan virksomheter finansieres, være i stand til å vurdere nye investeringer, kunne analysere inntekter og kostnader, vite hvordan økonomiske styringsverktøy brukes og kunne utarbeide og analysere regnskap

- Administrasjonsfag: Kandidatene skal kunne gjennomføre strategiske analyser, forstå hvordan organisasjoner fungerer og ha kunnskap om hvordan de kan organiseres og ledes. Kandidatene skal også ha kunnskap om hvordan produkter og tjenester kan utvikles og markedsføres
- Samfunnsøkonomi: Kandidatene skal forstå hvordan et lands økonomi kan påvirkes av for eksempel endringer i etterspørselen, myndighetenes politikk, internasjonale forhold eller teknologisk utvikling. Kandidatene skal videre ha kunnskap om og kunne analysere ulike konkurransesituasjoner ut fra en bedrifts ståsted.
- Metodefag: Kandidatene skal ha et godt metodegrunnlag i matematikk, statistikk og samfunnsvitenskapelige metoder. Kandidatene skal kunne anvende kunnskapene og ferdighetene på et bredt spekter av økonomisk-administrative problemstillinger. Metodefagene skal slik sett bidra til at læringsmål i de andre fagområdene nås.

Kandidatene skal kunne se de ulike fagområdene i sammenheng, slik at de kan bruke kunnskaper og ferdigheter fra flere fag på en bestemt problemstilling.

Studiet er tilpasset Nasjonal plan for utdanningen vedtatt av NRØA 17.10.2011 (heretter omtalt som NRØA-planen) som fastsetter følgende minimumskrav til studiepoeng:

- Bedriftsøkonomisk analyse: 30 studiepoeng
- Administrasjonsfag: 25 studiepoeng
- Samfunnsøkonomi: 15 studiepoeng
- Metodefag: 20 studiepoeng

Dette gir 90 sp obligatoriske emner. Videre stiller NRØA-planen krav om at minst 120 sp skal være innenfor de økonomisk-administrative fagområdene, dvs. at det må tilbys minimum 30 sp fordypningsemner. Det skal i tillegg tilbys inntil 60 sp andre emner hvor formålet skal være å gi studentene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som gjør dem bedre i stand til å utføre økonomisk-administrative funksjoner i en organisasjon. Dette tilbudet kan gis som ytterligere fordypning i de økonomisk-administrative fagområdene (inklusive metodefag), men det kan også gis tilbud om studier i andre fagområder som er relevante. Emnene kan organiseres som obligatoriske emner, som valgfrie emner eller i form av en bacheloroppgave.

Studieplanens innhold, oppbygging og sammensetning fremgår av tabellen nedenfor. Et viktig poeng er at emnene innenfor de fire gruppene så langt som mulig bygger på hverandre i en progresjon fra semester til semester. Alle ovennevnte krav i NRØA-planen er ivaretatt.

I tillegg ivaretas spesifikt krav i NRØA-planen om at Etikk skal utgjøre minimum 5 sp samt en anbefaling om å tilby undervisning i IKT.

Semester 1 - 4 og 6 er obligatorisk. Semester 5 åpner for utveksling, fordypning i MA-studieforberedende økonomisk/administrative kjernefag eller økt faglig bredde i form av relevante emner fra andre studier.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller opptak på grunnlag av godkjent realkompetanse.

Undervisnings- og læringsmetode

Den dominerende formidlingsformen i studiet er forelesninger. Sammendrag av forelesninger publiseres som hovedregel i elektronisk klasserom. Det er ikke generelt krav om obligatorisk tilstedeværelse eller deltakelse, men slike krav kan forekomme i enkelte emner og aktiviteter. I de ulike emnene suppleres forelesningene i varierende grad med øvelser, "regneverksteder", oppgaveløsning og -gjennomgang, gjesteforelesninger og studentpresentasjoner. I tillegg er det et betydelig innslag av obligatoriske arbeidskrav i ulike former, med veiledningstilbud underveis og tilbakemelding (individuell, gruppevis eller i plenum) etter fullføring. Det forutsettes at studentene viser selvstendighet og evne til selvstudium av pensum og tilleggsmateriell, og at de organiserer seg i grupper og kollokvier for oppgaveløsning og innleveringer.

Eksamen

Godkjente arbeidskrav er en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen i samtlige emner. Omfang, antall og form varierer mellom emnene og tilpasses deltakerantall og øvrige forutsetninger det enkelte semester. Hovedvekten er på skriftlige innleveringer, men arbeidskrav kan også være i form av prøveeksamener, presentasjoner, regnearkmodeller, flervalgsprøver m.fl. I noen tilfelle kan arbeidskrav innebære obligatorisk tilstedeværelse og deltakelse.

Eksamen er i form av avsluttende individuelle skriftlige dagseksamener, hjemmeeksamener, og kombinasjoner. Skriftlige dagseksamener er hovedformen. Variasjonen i eksamensformer er noe begrenset ut fra at studiet er en del av en nasjonalt standardisert utdanning med felles preg og eksamenstradisjon på tvers av institusjoner.

Utenlandsopphold

Opphold ved utenlandsk lærested kan gjennomføres i 5. semester. Aktuelle lærersteder for utenlandsopphold er de skoler HiL til enhver tid har utvekslingsavtaler med eller andre former for faglig samarbeid, som for eksempel "Study Abroad Agreement".

I forkant av studieopphold i utlandet er det påkrevet at studenten får godkjenning av planlagt studieplan for semesteret

Studiestart

17.08.2015

Kontaktinformasjon

Studieleder [Erik Haugom](#)

Informasjonskompetanse

I studiet gis innføring i bruk av bibliotek og kilder i ulike formater / fra ulike medier, og det tilstrebes utvikling av så vel gode holdninger som kritisk sans og vurderingsevne knyttet til kildebruk i oppgaveskriving og faglig arbeid.

Antall studiepoeng

180

Heltid/ deltid

Heltid

Studielengde

3 år

Grad/ kompetanse

Bachelor

Avdeling

Avdeling for økonomi og organisasjonsvitenskap

Fagområde

Økonomi, administrasjon og ledelse

Emneoversikt

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
ØKA1018/1	<u>Matematikk</u>	10	O	7,5	2,5				
ØKA1015/1	<u>Informasjonsbehandling</u>	7,5	O	7,5					
ØKA1016/1	<u>Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse</u>	7,5	O	7,5					
ØKA1013/1	<u>Markedsføring</u>	7,5	O	7,5					
ØKA1011/1	<u>Statistikk</u>	5	O		5				
ØKA1017/1	<u>Organisasjonsfag</u>	7,5	O		7,5				
ØKA2002/1	<u>Økonomistyring</u>	7,5	O		7,5				
ØKA1012/1	<u>Finansregnskap 1</u>	7,5	O		7,5				
OLA1010/1	<u>Innføring i innovasjon og entreprenørskap</u>	7,5	O			7,5			
ØKA1020/1	<u>Mikroøkonomi 1</u>	7,5	O			7,5			
ØKA2011/01	<u>Introduction to Management Science</u>	7,5	O			7,5			
ØKA1021/1	<u>Strategy</u>	7,5	O			7,5			
ØKA1023/1	<u>Samfunnsvitenskapelig metode</u>	7,5	O				7,5		
ØKA1022/2	<u>Makroøkonomi</u>	7,5	O				7,5		
ØKA1019/1	<u>Investering og finansiering</u>	7,5	O				7,5		
ØKA1024/1	<u>Brand Management</u>	7,5	O				7,5		
ØKA2005/1	<u>Introductory Econometrics</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2007/1	<u>Mikroøkonomi 2</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2008/1	<u>Corporate Finance</u>	7,5	V					7,5	
ØKA1014/1	<u>Finansregnskap 2</u>	7,5	V					7,5	
	<u>Valgfritt emne</u>	15/30	V						30
Utenlandsopphold eller alternative valgmenepakker - 5. semester									
To av de fire emnene over i kombinasjon med Entreprenørskap og bedriftsutvikling 15 sp									
To av de fire emnene over i kombinasjon med 15 sp Organisasjons- og ledelsesfag									
15 sp emnet Entreprenørskap fra BAML og 15 sp Organisasjons- og ledelsesfag									
30 sp Organisasjons- og ledelsesfag									
				Sum:	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Fordypning i økonomisk-administrative emner

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
ØKA2005/1	<u>Introductory Econometrics</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2007/1	<u>Mikroøkonomi 2</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2008/1	<u>Corporate Finance</u>	7,5	V					7,5	
ØKA1014/1	<u>Finansregnskap 2</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2004/1	<u>Økonomi og organisasjon</u>	7,5	O						7,5
OLA1008/1	<u>Etikk og samfunnsansvar</u>	7,5	O						7,5
ØKA2010/1	<u>Bacheloroppgave</u>	15	O						15
				Sum:	0	0	0	0	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Fordypning i organisasjons- og ledelsesfag

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
OLA2009/1	<u>Grunnleggende personalarbeid</u>	7,5	V					7,5	
OLA2008/1	<u>Human Resources (HR)</u>	7,5	V					7,5	
MLT2001/1	<u>Event management</u>	15	V					15	
ØKA2004/1	<u>Økonomi og organisasjon</u>	7,5	O						7,5
OLA1008/1	<u>Etikk og samfunnsansvar</u>	7,5	O						7,5
ØKA2010/1	<u>Bacheloroppgave</u>	15	O						15
Sum:				0	0	0	0	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Selvalgt kombinasjon (Garanteres ikke undervisnings- eller eksamenskollisjoner)

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
ØKA2005/1	<u>Introductory Econometrics</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2007/1	<u>Mikroøkonomi 2</u>	7,5	V					7,5	
ØKA2008/1	<u>Corporate Finance</u>	7,5	V					7,5	
ØKA1014/1	<u>Finansregnskap 2</u>	7,5	V					7,5	
MLT2001/1	<u>Event management</u>	15	V					15	
OLA2008/1	<u>Human Resources (HR)</u>	7,5	V					7,5	
OLA2009/1	<u>Grunnleggende personalarbeid</u>	7,5	V					7,5	
OLA2011/1	<u>Organisasjonsendring</u>	7,5	V					7,5	
OLA1053/1	<u>Studentbedrift</u>	7,5	V					7,5	
	<u>Utvexlingsopphold</u>	30	V					30	
ØKA2004/1	<u>Økonomi og organisasjon</u>	7,5	O						7,5
OLA1008/1	<u>Etikk og samfunnsansvar</u>	7,5	O						7,5
ØKA2010/1	<u>Bacheloroppgave</u>	15	O						15
Sum:				0	0	0	0	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

ØKA1018/1 Matematikk

Kode: ØKA1018/1

Studiepoeng: 10

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Studentene skal få analytisk innsikt, og det legges vekt på å vise anvendelser av matematisk metode innen et bredt spekter av problemstillinger knyttet til det økonomisk-administrative fagområdet.

Følgende tema / problemstillinger inngår:

- Elementær algebra
- Funksjonsbegrepet, Funksjoner av en variabel
- Derivasjon og funksjonsanalyse: Grenser, kontinuitet, derivasjonsregler, derivasjon av sammensatte funksjoner, anvendelse av derivasjon, funksjonsdrøfting, elastisitet
- Eksponential og logaritmefunksjoner
- Rekker og finansmatematikk
- Integrasjon og integralregning
- Funksjoner av flere variable: Partielle deriverte, stasjonære punkter. Maksimums og minimumsproblemer for to variabler
- Maksimering / minimering under bibetingelser. (Lagranges metode)

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beherske et bredt spekter av algebraiske operasjoner, inkludert løsninger av ulikheter, likninger og systemer av likninger

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Bestemme nullpunkter, asymptoter, grenseverdier, kontinuitet, deriverte, ekstremverdier og elastisiteter for ulike én-variabel funksjoner (rasjonale funksjoner, eksponentialfunksjoner, logaritmiske funksjoner og kombinasjoner av disse)
- Finne stasjonære punkter, maksimum og minimum for et avgrenset område og maksimum og minimum under bi-betingelser for ulike flervariabelfunksjoner (Cobb-Douglas funksjoner og funksjoner med eksponential- og logaritmeelementer)
- Analysere aritmetiske og geometriske rekker, konvergens av geometriske rekker og bestemme summen av konvergente uendelige geometriske rekker
- Løse problemer innenfor finansmatematikk inkludert annuiteter og nåverdi
- Anvende grunnleggende integralregning i tilknytning til de funksjonstypene som inngår

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Oppøve evne til logisk tenking og kritisk vurdering
- Forstå hvordan matematiske uttrykksformer og verktøy kan bidra til å øke presisjonsnivået i så vel bedrifts- som samfunnsøkonomiske analyser og modeller

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk fra videregående skole.

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

ØKA1010 Matematikk, 5 sp

Overlapp

Emnet ØKA1018/1 Matematikk overlapper med emnet ØKA1010/1 Matematikk (5 sp.) med 100%

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

To semester (høst + deler av vår)

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Høgskolelektor Henning Bueie

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1015/1 Informasjonsbehandling

Kode: ØKA1015/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Siden faget skal være et støttefag i et økonomisk studium settes hovedfokus på bruk av regneark. Formålet med emnet er å gi en forståelse for informasjonsteknologiens muligheter og begrensninger innenfor økonomiske og administrative anvendelser. Emnet skal også bidra til at kandidaten tar IT i bruk i sitt studiearbeid og i samband med obligatoriske innleveringer på studiet.

Følgende tema / problemstillinger inngår:

- Grunnleggende formler
- Hvis-setninger og hvis-hvis-setninger
- Oppslagsformler
- Diagrammer
- Sortering, filtrering og Pivot
- Modellbygging
- Add-ins
- Integrering
- Enkel makro-programmering

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beherske grunnleggende standardfunksjoner i regneark
- Kjenne de viktigste kildene til informasjon om, og støtte til, bruk av regneark

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Håndtere de vanligste regneoperatorene i anvendte problemstillinger
- Bruke logiske tester og oppslagsverktøy i regneark
- Utarbeide grafiske fremstillinger av data ved hjelp av regneark
- Beherske sorterings- og filtreringsteknikker inklusive pivot-tabeller
- Bruke enkle «tillegg» som analyse og problemløser
- Integrere moduler fra regneark i tekstbehandlings- og presentasjonsfiler
- Beherske enkel makroprogrammering i regneark

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Se hvordan arbeidsoppgaver knyttet til økonomisk-administrative funksjoner i en virksomhet kan effektiviseres ved hjelp av dataverktøy med spesiell vekt på regneark

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Det anbefales at studentene har et godt grunnlag i Word og Powerpoint.

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Hjemmeeksamen i gruppe med en ukes varighet

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og

formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

ØKA1007 Studieforberevende kurs for økonomer (10 sp)

Karaktersystem

Bestått/Ikke bestått

Lengde

Et semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Høgskolelektor Henning Bueie

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1016/1 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Kode: ØKA1016/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Dette emnet gir en første introduksjon av begrep, teorier, resonnementer og modeller i bedriftsøkonomi. Emnet gir studentene faglig grunnlag for analyse og vurdering av kortsiktige beslutninger innenfor bedriftens eksisterende kapasiteter. Eksempler på slike er; produktprioritering, prising og anbudsregning. Vurdering av historisk lønnsomhet for produkter, produktgrupper og markeder er også sentralt – for å lære av historien, slik at en får bedre informasjon som grunnlag for fremtidige beslutninger. Ambisjonen med emnet er altså å gi en teoretisk og anvendbar innsikt i bedriftens kortsiktige beslutninger - hvordan utnytte bedriftens kapasitet på en lønnsom måte. Noen aktuelle problemstillinger;

- Bedriftens markedstilpasning - om pris og etterspørsel
- Kalkulasjon og prising
- Produktvalg og produktprioritering
- Lønnsomhetsanalyser og lønnsomhets- og risikovurderinger

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Ha basiskunnskap om økonomistyring og strukturen i en virksomhets økonomistyringssystem; Hovedvekt på kortsiktige beslutninger og på rapportering og oppfølging
- Kjenne og forstå de sentrale begrepene inntekt, kostnad og resultat

- Ha innsikt i kostnadsteorien med spesiell vekt på kostnadsvariabilitet
- Beherske grunnleggende markedsteori som bakgrunn for å forstå hvordan prissetting av varer og tjenester bør ta hensyn til både kostnads- og markedsforhold

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Anvende bidragsmodellen i kortsiktige lønnsomhetsanalyser, beslutninger og risikovurderinger i en bedrift
- Utarbeide kostnadskalkyler etter både bidrags- og selvkostmodell
- Identifisere beslutningsrelevante kostnader
- Tolke informasjon fra en virksomhets driftsregnskap
- Se sammenhengene mellom en virksomhets kostnadsstruktur og risikoen som virksomheten er utsatt for
- Utarbeide beslutningsgrunnlag for kortsiktige beslutninger med vekt på lønnsomhets- og risikovurderinger

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Bidra i et foretaks økonomistyring med modellbasert innsikt knyttet til kortsiktige driftsbeslutninger, kalkulasjon og driftsregnskap

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Emne er obligatorisk for

BØA/ÅØA

Emne er valgbart for

Bachelor i Organisasjons- og ledelsesfag og Bachelor i Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser (inngår i "valgemnepakke")

Åpent (individuelle valg utenom "valgemnepakker")

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Overlapp

Emnet ØKA1016/1 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse overlapper med emnet ØKA1008/1 Bedriftsøkonomisk analyse med 75%

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Amanuensis Eirik Holm

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1013/1 Markedsføring

Kode: ØKA1013/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet vil gi en innføring i sentrale problemstillinger og teorier, inklusiv følgende temaer:

- Strategi og markedsplanlegging
- Kjøpsatferd bedriftsmarkedet
- Kjøpsatferd forbrukermarkedet
- Tjenestemarkedsføring
- Markedssegmentering og posisjonering
- Markedsføringsmiksen
- Internasjonal markedsføring
- E-markedsføring og e-handel

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Redegjøre for hvordan bedrifter og organisasjoner kan utvikle sitt markedstilbud, og forklare hvordan virksomhetene kommuniserer og leverer dette til markedet.
- Beskrive markedsplanleggingsprosessen og tilhørende begreper, teorier og prosesser.
- Gjøre rede for ulike verktøy som kan brukes for å løse markedsutfordringene i bedrifter.
- Kjenne til utfordringer tilknyttet bedriftens samfunnsansvar innen markedsføring

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Vurdere tiltak for å gjøre produkter og tjenester tilgjengelige i markedene.

- Fatte strategiske beslutninger i bedrifter om valg av markeder, produkter og tjenester.
- Utarbeide markedsplaner basert på analyser av utfordringer og muligheter virksomheter står overfor
- Evaluere bedrifters faktiske markedsaktiviteter opp mot gjeldende teori

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Forstå hvordan virksomhetens markedsaktiviteter påvirker virksomhetens totale drift

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav, selvstudium

Emne er obligatorisk for

BØA/ÅØA

Emne er valgbart for

Bachelor i Økonomi og Administrasjon (Obligatorisk)

Årsstudium i Økonomi og Administrasjon (Obligatorisk)

Bachelor i Reiselivsledelse (Obligatorisk)

Bachelor Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser (Obligatorisk)

Årsstudium i Reiseliv og turisme (Obligatorisk)

Bachelor i Organisasjon og Ledelse (valgemne)

Arbeidskrav

Arbeidskrav må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, omfang, antall og gjennomføringsmåte fastsettes det enkelte semester og kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen med tilsyn.

Overlapp

ØKA1013/1 Markedsføring overlapper med emnet ØKA1006/1 Markedsføring (10 sp.) med 75%

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Høgskolelektor Marit Elvsås

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1011/1 Statistikk

Kode: ØKA1011/1

Studiepoeng: 5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Studentene skal gis det nødvendige metodegrunnlaget i sannsynlighetsregning og statistikk for andre emner i studiet. Studentene skal få analytisk innsikt, og det legges vekt på å vise anvendelser av statistisk metode innen et bredt spekter av problemstillinger knyttet til det økonomisk-administrative fagområdet.

Følgende tema / problemstillinger inngår:

- Beskrivende statistikk
- Sannsynlighetsregning
- Kombinatorikk
- Betinget sannsynlighet
- Tilfeldige variabler, forventning og varians
- Simultane sannsynlighetsfordelinger
- Sentrale sannsynlighetsfordelinger
- Estimering og estimatorer
- Hypotesetesting
- Noen spesielle hypotesetester

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beherske grunnleggende sannsynlighetsregning, inkludert sannsynlighetsmodeller, kombinatorikk, utvalgsmodeller, betingete sannsynligheter, lov om total sannsynlighet, Bayes lov og uavhengighet
- Forstå simultane sannsynlighetsfordelinger inkludert beregning av forventning,

varians og kovarians

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Presentere og tolke statistiske data ved hjelp av sentral- og spredningsmål, frekvensfordelinger og grafiske metoder
- Analysere sannsynlighetsfordelinger og beregne forventning og varians til en stokastisk variabel
- Velge sannsynlighetsmodell og regne med diskrete og kontinuerlige sannsynlighetsfordelinger
- Kunne estimere ukjente parametre, både punkt- og intervallestimering
- Beherske hypotesetesting i målemodell og binomisk modell og vurdere ulike testmetoder
- Tolke signifikansnivå, signifikanssannsynlighet og teststyrke
- Beregne og tolke korrelasjonskoeffisienten
- Foreta ulike typer tester

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Forstå hvordan statistiske metoder og verktøy kan kaste lys over usikkerhet og variasjon i økonomiske størrelser

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk fra videregående skole.

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Tre timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

Identisk med (revidert) Statistikk 5 sp for BØA 2007-2010 (etter deling av Matematikk og statistikk, 10 sp)

Karaktersystem

Karakter A-F

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Høgskolelektor Henning Bueie

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1017/1 Organisasjonsfag

Kode: ØKA1017/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Studentene skal gis kunnskaper om sentrale organisasjonsmessige fenomener. Det overordnede målet er at studentene skal kunne anvende denne kunnskapen for å forstå det som skjer i organisasjoner.

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beskrive grunnleggende organisasjonsprosesser som målsettings-, beslutnings-, kommunikasjons- og informasjonsprosesser.
- Gjengi forskjellen mellom formell og uformell organisasjonsstruktur
- Forstå hvilken rolle organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner har.
- Beskrive sentrale motivasjons- og belønningsteorier.
- Gjøre rede for ulike teorier om læring og endring på individnivå og organisasjonsnivå
- Beskrive ulike teorier om ledelse.
- Gjøre rede for sammenhengen mellom organisasjonen og dens interessenter og omgivelser

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Anvende ulike teoretiske tilnærminger og perspektiver for å forstå organisasjoners virkemåter.
- Skissere løsninger på typiske organisatoriske problemer og dilemmaer beskrevet i enkle case.
- Diskutere organisasjonstemaer både skriftlig og muntlig på en systematisk måte.

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere på selvstendig faglig grunnlag foreslåtte løsninger, prioriteringer og valg av organisasjonsmessige sammenhenger.

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og / eller gruppearbeid med arbeidskrav, selvstudium.

Emne er obligatorisk for

BØA/ÅØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Erstatter

Organisasjonsfag, 10 sp

Overlapp

Emnet ØKA1017/1 Organisasjonsfag overlapper med emnet ØKA1009/1 Organisasjonsfag (10 sp.) med 75%

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

BØA

Emneier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA2002 / 1 Økonomistyring

Kode: ØKA2002 / 1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet gir først og fremst innføring i grunnleggende metoder og teknikker for kortperiodisk økonomisk oppfølging på produkt-, ordre-, kunde-, avdelings- og bedriftsnivå gjennom ulike former for driftsregnskap. Videre gjennomgås hvordan relevante kostnader kan identifiseres og analyseres med tanke på typiske kortsiktige beslutninger. Avslutningsvis rettes fokus mot budsjettering av resultat og likviditet på kort og mellomlang sikt, og mot desentralisering av økonomisk ansvar og bruk av internpriser som styringsmekanisme.

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Tallfeste inntekts-, kostnads- og resultatnormer for kortperiodisk økonomisk styring i form av enkle statiske budsjetter og fleksible budsjetter samt normal- og standardkostregnskap
- Identifisere relevante kostnader i vanlig kortsiktige driftsrelaterte beslutninger
- Gjøre rede for forskjeller mellom størrelser som inngår i kortperiodisk resultat- og likviditetsoppfølging
- Beskrive modeller for desentralisert økonomisk styring med tilhørende fordeler og ulemper

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Utarbeide enkle, kortperiodiske resultatrapporter som viser sammenhengen mellom resultater på kostnadsbærer- (ordre, produkt) og bedriftsnivå
- Skille ut bidragene fra salgs-/aktivitetsvolum, salgspriser, faktorpriser og

faktorproduktiviteten til avvikene mellom en virksomhets oppnådde økonomiske resultat og resultatnormen i en periode

- Begrunne kortsiktige driftsbeslutninger av typen produsere selv eller kjøpe, stanse driften midlertidig eller opprettholde drift
- Etablere enkle budsjettssystem med konsistens mellom periodiserte resultat- og likviditetsbudsjett samt balansebudsjett ved periodeslutt

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Formidle beslutnings- og styringsrelevant informasjon for løpende (kortperiodisk) økonomistyring i strukturert form

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Gjennomført emnet ØKA1016 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse eller tilsvarende.

Emne er obligatorisk for

BØA

Emne er valgbart for

Studenter fra andre programmer dersom de oppfyller forkunnskapskravet.

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

Noe overlapping med Bedriftsøkonomisk analyse og Budsjettering, Investering og Finansiering i forrige studieplan.

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Førstelektor Erik Vea

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1012/1 Finansregnskap 1

Kode: ØKA1012/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet skal gi en grunnleggende innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser. Videre skal det gi grunnlag for å registrere transaksjoner, avslutte enkle regnskap, behandle sentrale regnskapsmessige måleproblemer, og foreta enkle regnskapsanalyser.

Følgende tema / problemstillinger inngår:

- Krav til regnskapet
- Regnskapet som informasjonskilde
- Regnskapets oppbygging, kontoplan
- Registrering
- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- Avskrivninger, periodiseringer
- Verdivurderingsregler for omløpsmidler og anleggsmidler
- Oppstillingsplanen for regnskapet, regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Avslutning av regnskapet
- Presentasjon av resultat og balanse
- Kontantstrømrappport
- Enkel nøkkeltallsanalyse

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Gjøre rede for formålet med finansregnskapet og krav som stilles til det
- Skille mellom begrepene utgift - kostnad - utbetaling og inntekt - innbetaling som

- grunnlag for korrekt regnskapsmessig behandling
- Klassifisere regnskapsposter i tråd med standard kontoplan
- Begrunne verdivurderinger av vanlig forekommende omløps- og anleggsmidler

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Registrere vanlig forekommende transaksjoner i et regnskap
- Foreta periodiseringer og verdivurderinger av vanlig forekommende omløps- og anleggsmidler som ledd i utarbeiding av årsregnskap
- Utarbeide resultatregnskap for en periode og balanseoppstilling ved periodeslutt med utgangspunkt i transaksjonssammendrag / saldobalanse
- Utarbeide kontantstrømoppstilling etter direkte metode
- Vurdere en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet ut fra nøkkeltall fra finansregnskapet

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Medvirke i løpende regnskapsregistrering samt utarbeiding av årsregnskap i tråd med god regnskapsskikk, standarder og lovgivning
- Samarbeide med ekstern revisor i.f.m. regnskapsavleggelse

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Gjennomført emnet ØKA1016 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse eller tilsvarende.

Emne er obligatorisk for

BØA

Emne er valgbart for

Bachelor i Organisasjons- og ledelsesfag (inngår i "valgemnepakke")
Åpent (individuelle valg utenom "valgemnepakker")

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

ØKA1004 Finansregnskap med analyse, 10 sp

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Førstelektor Erik Vea

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

OLA1010/1 Innføring i innovasjon og entreprenørskap

Kode: OLA1010/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Innovasjonsevne anses i dag for å være en av de sentrale forutsetningene for konkurransevne, økonomisk vekst og velferd. Emnet dreier seg om viktige aspekter ved denne samfunnsmessige utfordringen.

Emnet gir en bred innføring i innovasjonsfaget. Det legges vekt på å gi studentene forståelse av begrepet innovasjon og en innføring fagfeltets utvikling i ulike teoretiske retninger. I tillegg inkluderer emnet kunnskap om den praktiske anvendelsen av innovasjon i ulike samfunnssektorer. Faget fokuserer på innovasjon i organisasjoner, relatert til endrings- og utviklingsprosesser. Prosessen fra ideutvikling og kreativitet til implementering står sentralt. Emnet vektlegger innovasjon som interaksjonsprosess avhengig av interne og eksterne aktører.

Emnet gir i tillegg en innføring i entreprenørskap, entreprenørskapets karakteristiske trekk og hvilke utfordringer og muligheter som møter entreprenøren. Her behandles entreprenøren som starter egen virksomhet, men også nyere forståelser som sosialt entreprenørskap.

Læringsutbytte

Kunnskap (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne bruke sentrale begreper og teorier om innovasjon og entreprenørskap og kunne skille mellom begrepene og de teoretiske perspektivene.
- Forstå innovasjonsprosesser og hvordan ideer kan utvikles i organisasjoner.

- Forstå entreprenørrollen, deres rolle i samfunnet og prosessen fra ide til etablering.

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Kunne analysere relevante faglige og praktiske problemer knyttet til innovasjon og entreprenørskap

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Kunne anvende sine kunnskaper til å identifisere muligheter for innovasjon

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, seminarer og workshops der det arbeides med konkrete eksempler

NB: Førstegangs gjennomføring av emnet skjer høsten 2015 og da kun for Bachelor i organisasjon og ledelse

Forkunnskapskrav

Ingen

Emne er obligatorisk for

Bachelorutdanningene i hhv. Økonomi og administrasjon, Organisasjon og ledelse, Sports Management, Reiselivsutvikling og Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser. NB: Førstegangs gjennomføring av emnet skjer høsten 2015 og da kun for Bachelor i organisasjon og ledelse.

Arbeidskrav

Normalt gis det 2-3 arbeidskrav. Antall arbeidskrav spesifiseres ved undervisningsstart. Studentene må ha godkjent alle arbeidskravene før de kan gå opp til eksamen.

Eksamensform

Skriftlig skoleeksamen, 4 timer

Tillatte hjelpemidler

Ingen

Karaktersystem

Karakter A-F

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Marit Engen

Emneeier

ØKA1020/1 Mikroøkonomi 1

Kode: ØKA1020/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet gir en innføring i grunnleggende mikroøkonomisk teori og mikroøkonomiske metoder. Studentene lærer hvordan en kan beskrive og analysere enkeltaktørers økonomiske atferd og samspillet mellom disse i ulike markedsformer. Studentene lærer også hvordan en kan beskrive og analysere virkninger av ulike former for økonomisk politikk.

Følgende temaer inngår i kurset:

- Konsument- og produsentteori
- Ulike konkurranseformer
- Økonomisk effektivitet
- Markedssvikt
- Virkninger av offentlige inngrep i markeder

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Redegjøre for hvordan konsumenter fatter beslutninger basert på preferanser, priser og inntekt
- Redegjøre for hvordan produsenter fatter beslutninger basert på teknologi og faktorpriser
- Redegjøre for markedsmekanismenes virkemåte
- Redegjøre for hvordan samspillet mellom konsumenter og produsenter skaper en markedslukevekt

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Bruke mikroøkonomisk teori til å forstå samspillet mellom konsumenter og produsenter i en markedslukevekt
- Analysere markedslukevekten i ulike konkurransesituasjoner
- Analysere samfunnsøkonomisk effektivitet
- Analysere mikroøkonomiske problemstillinger ved hjelp av grafiske og matematiske verktøy

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Forstå hvordan endringer i produksjons- eller forbrukerbeslutninger i en del av økonomien påvirker økonomiske beslutninger i andre deler av økonomien
- Vurdere hvordan ulike former for økonomisk politikk virker på enkeltaktørers adferd og derigjennom priser, produksjon, effektivitet og inntektsfordeling

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

4 timers skoleeksamen

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

Erstatter tidligere Mikroøkonomi, 10 sp

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Ørjan Mydland

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA2011/01 Introduction to Management Science

Kode: ØKA2011/01

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Language of instruction - English

Emnebeskrivelse

This course introduces quantitative models that can be used to solve decision problems within various corporations. Spreadsheets (Microsoft Excel) will be actively used both in teaching and in mandatory hand-ins. The course is divided into four main parts. These are:

- Linear Programming Models
- Simulation Models
- Forecasting Models
- Inventory Models

The workload is approximately the same for all four main parts.

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Have a wide knowledge of areas where management science techniques are heavily used both within public and private sector
- Refer to important research results within specific areas covered in the course
- Translate practical problems into quantitative models that are solvable with spreadsheets
- Justify the choice of various models on the basis of specific criteria
- Discuss strengths and weaknesses of using quantitative models for decision

support in practice.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

Find optimal solutions for linear programming models by graphical solutions, calculations, and by the use of spreadsheets

- Interpret the results and important concepts from solution reports from such models
- Replicate real business situations by the use of Monte Carlo simulation
- Analyze uncertainty in various projects based on the results from Monte Carlo simulations
- Choose appropriate forecasting models for data with various properties
- Making forecasts for time series variables in a spread sheet using appropriate modelling techniques
- Calculate the accuracy of forecasts with several accuracy measures
- Evaluate the performance of various forecasting techniques on the basis of the accuracy measures
- Calculate optimal order quantity, total costs, and reorder point given several different assumptions

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- Assess what needs various businesses might have for management science techniques
- Assist in the development and use of appropriate management science techniques in a given corporation

Undervisnings- og læringsmetode

Lectures, problem solving, individual and group work with mandatory hand-ins.

Forkunnskapskrav

Anbefalte forkunnskapskrav:

ØKA1015 Informasjonsbehandling, ØKA1016 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse, ØKA2002 Økonomistyring, ØKA 1018 Matematikk og ØKA1011 Statistikk.

Recommended prerequisites:

Basic corporate finance, accounting, calculus /mathematics, and statistics.

Emne er obligatorisk for

Bachelor i økonomi og administrasjon

Arbeidskrav

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamensform

Four hours written exam under attendance.

NB: Kull 2015 vil som en overgangsordning ha mulighet til å svare på både norsk og engelsk på eksamen på emnet.

Tillatte hjelpemidler

Calculator that meets the requirements for the use of calculator at the business education at Lillehammer University College. Updated guidelines are available and will be distributed at start-up each year.

Erstatter

Emnet er nytt på HiL.

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Ett semester (høst)

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Erik Haugom

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1021/1 Strategy

Kode: ØKA1021/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Language of instruction - English

Emnebeskrivelse

The course will cover central issues and theories, among which will be:

- Strategic planning, analysis and management.
- Strategic thought and historic development of the field.
- Industry analysis.
- Analysis of resources and capabilities.
- Integration of insight and findings from fields of accounting and finance, as well as economics.
- Corporate social responsibility

Læringsutbytte

Learning outcomes:

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe the strategic planning process
- Explain fundamental theories, models and analytical tools used in strategic analysis
- Outline the main strategic choices and the generic strategies
- Understand the various questions related to corporate social responsibilities (CSR).
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Participate in rudimentary strategic analysis of a corporation, including evaluate strategic alternatives and give recommendations.
- Utilize academically relevant information from a variety of sources to explain the firms' competitive condition and the competitive environment of the industry.
- Gain sufficient insight in problems related to ethics, environment and corporate social responsibility to be able to discuss CSR.
- Appraise the strategy process and evaluate results beyond traditional economic measures.

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- Be aware of the connection between strategy and other business topics.
- Be able to acquire knowledge in English.

Undervisnings- og læringsmetode

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Forkunnskapskrav

Recommended prerequisites:

Marketing, organizational science, and methods

Emne er obligatorisk for

BØA

Emne er valgbart for

Bachelor i Økonomi og Administrasjon (Obligatorisk)

Årsstudium i Økonomi og Administrasjon (Valgbart)

Bachelor i Reiselivsledelse (Valgemne?)

Bachelor Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser (Valgemne?)

Bachelor i Organisasjon og Ledelse (Valgemne?)

Andre studier (Juss?)

Arbeidskrav

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamensform

Four hours written exam under attendance.

NB: Kull 2015 vil som en overgangsordning ha mulighet til å svare på både norsk og engelsk på eksamen på emnet.

Erstatter

Foretaksstrategi 10 studiepoeng

Karaktersystem

Grades A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Assistant professor Marit Elvsås

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA 1023/ 1 Samfunnsvitenskapelig metode

Kode: ØKA1023/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Kurset gir studenter en innføring i de kvalitative og kvantitative samfunnsvitenskapelige forskningsmetodene. Kurset skal gi studentene en generell forståelse av grunnbegrepene i samfunnsvitenskapelig metodelære så vel som noen basisferdigheter i kvalitativ og kvantitativ dataanalyse. Kurset danner grunnlag for å kunne utføre prosjektarbeid senere i studieløpet (f.eks. en bacheloroppgave) og det senere kurset Introduksjon til økonometri.

Læringsutbytte

Kunnskap (etter fullført kurs skal studenten kunne):

- Reflektere omkring begrepene samfunnsvitenskap, samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder og hvordan «gjøre» samfunnsforskning
- Ha basiskunnskap om samfunnsvitenskapelig metodologi og vitenskapsfilosofi
- Forstå forholdet mellom teori, empiri og data
- Ha basiskunnskap om de ulike kvalitative og kvantitative forskningsdesignene og hvordan de kan kombineres
- Ha en grunnleggende forståelse av kvalitative og kvantitative datainnsamlingsmetoder
- Ha en grunnleggende forståelse av kvalitative og kvantitative analysemetoder
- Beskrive de ulike fasene i et typisk forskningsprosjekt

Ferdigheter (etter fullført kurs skal studenten kunne):

- Vite hvordan man utfører grunnleggende kvalitativ og kvantitativ datainnsamling
- Utføre grunnleggende kvalitativ og kvantitativ dataanalyse
- Formulere en problemstilling og avgrense og definere nøkkelbegreper
- Benytte statistiske metoder i kvantitativ dataanalyse
- Beskrive og eksemplifisere et forskningsprosjekt innen den kvalitative forskningstradisjonen
- Utføre og skrive et akademisk prosjekt (f.eks. en bacheloroppgave) innen økonomi- og administrasjonsfag som lever opp til gjeldende akademiske standarder

Undervisnings- og læringsmetode

Tradisjonelle forelesninger, forelesninger med demonstrasjon av statistiske analyser, øvelser i «datalabb». Hvordan bruke et statistikkprogram vil bli demonstrert på forelesninger. For tiden er dette programmet SPSS.

Forkunnskapskrav

Ingen

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Et todelt obligatorisk arbeidskrav, som besvares gruppevis (fem gruppemedlemmer er maks). Den første delen av arbeidskravet fokuserer på de kvalitative forskningsmetodene, den andre på de kvantitative forskningsmetodene.

Eksamensform

Tre timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår

Overlapp

Emnet ØKA1023/1 Samfunnsvitenskapelig metode (7,5 sp.) overlapper med emnet OLA1007/1 Samfunnsvitenskapelig metode for BOL (10 sp.) med 75%. 100 % overlapp med RLT1004 Samfunnsvitenskapelig metode.

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Professor Christer Thrane

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1022/2 Makroøkonomi

Kode: ØKA1022/2

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet gir en innføring i grunnleggende makroøkonomisk teori og makroøkonomiske metoder. Studentene lærer hvordan en kan bruke enkle makroøkonomiske modeller til å beskrive og forklare et lands økonomiske situasjon og utviklingstendenser. Studentene lærer også hvordan ulike former for økonomisk politikk påvirker sentrale makroøkonomiske størrelser i en økonomi.

- Følgende temaer inngår i kurset:
- Nasjonalregnskap
- Konjunkturer
- Arbeidsledighet
- Inflasjon
- Økonomisk vekst
- Makroøkonomisk politikk

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Forklare hva som inngår i Nasjonalbudsjettet
- Gjøre rede for konjunktursituasjoner i økonomien
- Beskrive arbeidsledighet og hvordan dette er et viktig mål på konjunktursituasjonen i økonomien
- Forstå hvordan inflasjon virker i økonomien
- Beskrive økonomisk vekst og forklare sentrale drivkrefter som grunnlag for økonomisk vekst

- Redegjøre for makroøkonomisk politikk og hvordan dette påvirker konjunktursituasjonen i økonomien
- Gjøre rede for hvordan sentrale grunnleggende internasjonale forhold påvirker den nasjonale økonomien

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Bruke enkle makroøkonomiske modeller og teori til å forklare et lands økonomiske situasjon og utviklingstendenser
- Innhente relevante makroøkonomiske data til å svare på en gitt makroøkonomisk problemstilling
- Analysere makroøkonomiske problemstillinger ved hjelp av matematiske og grafiske presentasjoner av makroøkonomiske modeller

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere konjunktursituasjonen i økonomien
- Forklare hvordan makroøkonomiske størrelser påvirker situasjonen i en økonomi
- Forstå hvordan økonomisk politikk påvirker sentrale økonomiske størrelser
- Holde seg oppdatert innen makroøkonomisk utvikling og forstå videre trender og utviklingstendenser i økonomien

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Anbefalte forkunnskaper:

ØKA1018 Matematikk.

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Overlapp

Emnet ØKA1022/2 Makroøkonomi overlapper med emnet ØKA1022/1 Makroøkonomi og økonomisk politikk med 100%

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Ørjan Mydland

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1019/1 Investering og finansiering

Kode: ØKA1019/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Dette emnet gir en innføring i investerings- og finansieringsteori og tar altså opp teorier og modeller knyttet opp mot spørsmål som gjelder fremskaffelse og bruk av kapital i bedriften; Hvordan bør bedriften finansieres og hvilke eiendeler bør bedriften besitte. Studenten skal gjennom dette emnet skaffe seg innsikt i analyse og lønnsomhetsvurdering av bedriftens langsiktige kapasitetsbeslutninger. Risiko, risikohåndtering og risikotilpassing er sentrale stikkord. Følgende tema inngår:

- Modeller for kontantstrømbudsjettering
- Renteregning og diskontering
- Modeller for lønnsomhetsvurdering av investeringsprosjekter
- Følsomhetsanalyser og stjernediagram
- Kapitalkostnad og risikojustert rente
- Ulike typer finansiering
- Sammenhengen mellom gjeldsgrad og risiko

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Identifisere situasjoner der investeringsanalytiske metoder er relevant å bruke
- Kjenne total- og egenkapitalmodellen for kartlegging av kontantstrøm knyttet til investeringer
- Forklare og forstå tidsverdien av penger
- Kjenne begrepene nominell rente, reell rente og risikojustert rente
- Beherske de sentrale metodene for analyse og lønnsomhetsvurdering av

investeringer

- Gjøre rede for de sentrale metodene for analyse av risiko; følsomhetsanalyse og scenarioanalyse
- Vite hvordan gjeldsgraden påvirker risikoen i bedriften

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Budsjettere relevant kontantstrøm ved både investerings- og finansieringsbeslutninger
- Gjennomføre lønnsomhetsanalyser av investeringer etter nåverdi-, internrente- og annuitetsmetode
- Analysere ulike finansieringsmuligheter etter effektiv rente og finansiell merverdi
- Utarbeide beslutningsgrunnlag for investeringsbeslutninger og låneopptak der lønnsomhet, risikovurdering og risikoavveininger er sentrale elementer

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere lønnsomhet og risiko i investerings- og finansieringsbeslutninger i sammenheng

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Anbefalte forkunnskaper – tilsvarende emnene

Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse
Finansregnskap 1

Finansregnskap 2

Emne er obligatorisk for

BØA

Emne er valgbart for

Bachelor i Organisasjons- og ledelsesfag og Bachelor i Markedsføring og ledelse av

turismeopplevelser (inngår i "valgemnepakke")
Åpent (individuelle valg utenom "valgemnepakker")

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Ett semester (Høst)

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Amanuensis Eirik Holm

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1024/1 Brand Management

Kode: ØKA1024/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Engelsk

Emnebeskrivelse

The students will become familiar with central issues, theories and models within brand management.

- Brand building, including measuring brand value and analysis of brand positioning.
- Composition of brand loyalty and how consumers perceive brands, and use brand knowledge in the decision process
- Brand associations, brand identity and establishing brand resonance.

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Describe central theories for developing and managing brands
- Explain the function of brands for companies and consumers
- Be familiar with various methods for measuring brand value
- Be familiar with current trends and newer research in the field.

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Collect necessary information to perform a structured analysis of a brand («brand audit») using correct theories and terminology.
- Evaluate firms strategic brand decisions, use of brand elements, brand associations and positioning.
- Recommend feasible growth strategies, inclusive strategies for brand expansion.
- Present scholarly insight using English, written and orally

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- View brand management in context with other strategic and tactical business decisions.

Undervisnings- og læringsmetode

Lectures, individual and group work with mandatory hand-ins and presentations, independent study.

Emne er valgbart for

Årsstudium i Økonomi og Administrasjon (Valgbart)

Bachelor i Reiselivsledelse (Valgemne)

Bachelor Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser (Valgemne))

Bachelor i Organisasjon og Ledelse (valgemne)

Andre studier

INTERNASJONALE STUDENTER (innkomne studenter)

Bachelor i Økonomi og Administrasjon (Obligatorisk)

Arbeidskrav

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamensform

Written group project/exam– Counts 70% of final grade

Three hours written exam under attendance - Counts 30% of final grade

The student must receive at least a passing grade in each exam in order to receive a grade for the course.

Erstatter

Emnet "Konsumenter og Merkevarer" 15 sp deles – Merkevaredelen videreføres i "Brand Management". Konsumentatferd – tones ned og går inn i emnet "Emner i markedsføring" (7,5 studiepoeng)

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Marit Elvsås

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA2005/ 1 Introductory Econometrics

Kode: ØKA2005/ 1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Language of instruction - English

Emnebeskrivelse

The course is a continuation of the course Introduction to social science research methods. The objective is to give students a comprehensive introduction to some of the main the statistical techniques that fall under the heading of econometrics. In particular, the emphasis is on linear regression analysis and its extensions.

Application is a key word for the course. The instructor will explain and demonstrate the various statistical analyses in class and the students will replicate these in a “computer laboratory” after class under supervision. As the first part of a mandatory hand-in, students will in groups (up to 5) gather their own data for an econometrics project. The second part of this hand-in, carried out in pairs, consist of demonstrating the various “tricks of the trade” covered during the course. The evaluation of the hand-in emphasizes clarity and reasonability in the presentation of results.

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the students should be able to):

- Describe the general research process in an econometrics project
- Explain how linear regression analyses works in general
- Describe the assumptions of linear regression, and how to test the “testable” ones
- Discuss the meaning of a correctly specified model and different functional forms
- Articulate how logistic regression analysis works and how to interpret its findings (roughly)
- Articulate how times-series regression analysis works (roughly)

Skills (upon completion of the course, the students should be able to):

- Design an econometrics project (e.g. a bachelor project) based on regression analysis as the main methodological tool
- Perform basic data management tasks (e.g. construction of polynomials, logarithms, interactions etc.)
- Carry out, interpret and present results from regression analyses in a satisfactory manner with respect to clarity and reasonability
- Understand the various assumptions that regression analysis rests upon as well as how to test certain of these assumptions
- Grasp and articulate the notion of a “correctly specified model” and understand the ideas behind the use of various functional forms
- Carry out basic logistic regression analysis
- Carry out basic time-series regression analysis

General knowledge (upon completion of the course, the students should be partially able to):

- Ascertain whether a research question could be stated in terms of an econometrics project
- Define, redefine and confine a research question into an econometrics project

Undervisnings- og læringsmetode

Traditional lectures, lectures with demonstrations of regression analysis and econometric problem solving in a “computer laboratory.” How to use a particular statistical software will be demonstrated in class and in the computer laboratory. Presently, the statistical software is Stata.

Forkunnskapskrav

Recommended prerequisites:

An introductory course in social science research methods; an introductory course in calculus/mathematics and statistics (advisable)

Emne er obligatorisk for

BØA, Inngår i profilen Økonomisk-administrative fag

Arbeidskrav

A two-part mandatory hand-in (the first part prepared group wise; the second part prepared pair wise). To be allowed to take the final exam, the mandatory hand-in must be passed

Eksamensform

-A 3-hour school exam under attendance (no computer).

NB: Kull 2015 vil som en overgangsordning ha mulighet til å svare på både norsk og engelsk på eksamen på emnet.

Tillatte hjelpemidler

Calculator that meets the requirements for the use of calculator at the business education at Lillehammer University College. Updated guidelines are available and will be distributed at start-up each year.

Erstatter

Dette emnet overtar for emnet Markedsanalyse i Praksis, MiP (15 sp)

Karaktersystem

Grades A-F

Lengde

Ett semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Professor Christer Thrane

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA2007 / 1 Mikroøkonomi 2

Kode: ØKA2007 / 1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet bygger videre på emnet Mikroøkonomi 1. Emnet vil ha fokus på anvendelse av mikroøkonomisk teori.

Følgende temaer inngår i emnet:

- Ufullkommen konkurranse
- Spillteori
- Konkurransestrategi
- Asymmetrisk informasjon
- Økonomisk effektivitet
- Eksternaliteter
- Kollektive goder
- Markedet for innsatsfaktorer

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- beskrive hvilke strategiske variable en konsument, en bedrift eller annen beslutningstaker står overfor i sine valg.
- Redegjøre og forstå markedsmekanismenes virkemåte.
- Redegjøre for de vanligste årsakene til at markeder ikke fungerer optimalt

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- bruke mikroøkonomisk teori til å ta beslutninger i situasjoner hvor man har reell

- innflytelse på strategiske variabler.
- analysere beslutningsprosessene i en bedrift
- analysere situasjoner hvor man som aktør tar beslutninger som påvirkes av hva andre gjør
- bruke teori om ufullkommen konkurranse til å forklare hvordan bedrifter med markedsrett opptrer
- bruke spillteori til å analysere hvordan situasjoner med flere aktører, for eksempel bedrifter, foretar valg av pris, kvantum eller størrelser på investeringer

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- forstå hvordan en bedrift tilpasser seg i et marked med ufullkommen konkurranse
- vurdere konkurransesituasjonen til en bedrift, og hvordan bedriften bør tilpasse seg

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Studentene forventes å ha forkunnskaper tilsvarende emnet Matematikk. Studentene bør også ha gjennomført kurset Mikroøkonomi 1 eller tilsvarende.

Emne er obligatorisk for

BØA

Emne er valgbart for

Ikke valgbart for andre

Arbeidskrav

Arbeidskrav må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

4 timers skoleeksamen

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

Opprinnelig planlagt Konkurransestrategi utgår og erstattes av dette emnet

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Ett semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Ørjan Mydland

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA2008/1 Corporate Finance

Kode: ØKA2008/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Language of instruction - English

Emnebeskrivelse

The main purpose of the course is to show how the uncertainty in investment and financing projects can be analyzed. Based on analysis of the stock market and exchange rates, it is possible to say something about the risk the owner and investor is exposed to. One can also use the results of the analysis to establish risk-adjusted interest rates. These can be used in connection with investment analysis. The course further provides an introduction to risk assessment, risk reduction and risk balancing by presenting portfolio theory. We will also look at debt ratio issues and introduce options theory and application of options.

The following topics are included:

- Uncertain projects and risk - seen from the investor perspective
- Risk attitude and risk compensation
- Basic statistics - the key factors in financial analysis: statistical expectation, standard deviation and correlation
- Portfolio theory and estimation of beta (β)
- Diversification and reduction of risk – the portfolio effect
- The capital asset pricing model (CAPM) with applications
- Information efficiency
- Debt-equity ratio and risk
- Risk analysis with the traditional models; sensitivity analysis, scenario analysis and decision tree
- Financial gearing and risk
- Corporate value and risk in perfect capital markets

Læringsutbytte

Knowledge (upon completion of the course, the student shall):

- Have perspective on the stock exchange as: an arena for acquisition of venture capital, a marketplace for the establishment of the market value of the company, and as a market for the pricing of risk
- Know how to compute the main statistical concepts; expected value/mean/median, standard deviation and correlation
- Know the concept of diversification and the reduction of risk exposure as a consequence of diversification
- Understand portfolio theory
- Know the consequences for investor of high/low gearing of the company and how the market value of the enterprise is affected by gearing
- Be able to perform statistical analysis of stock data; using spreadsheets to calculate: expected return, standard deviation, correlation and (beta)

Skills (upon completion of the course the student shall be able to):

- Applying modern portfolio theory for finding optimal investment portfolios
- Calculating prices of option contracts
- Applying the CAPM to estimate the rate of return for investments
- Establish risk-adjusted rate of return in investments
- Calculating "financial figures" using spreadsheets

General competence (upon completion of the course the student shall be able to):

- Implement and disseminate financial analysis and assessments for the business management
- Be able to ask critical questions and reflect on crucial assumptions and theories within the field of corporate finance

Undervisnings- og læringsmetode

Lectures, problem solving, student presentations, individual and group work with mandatory hand-ins.

Forkunnskapskrav

Anbefalte forkunnskaper - tilsvarende:

* Budsjettering, investering og finansiering

Arbeidskrav

Mandatory hand-ins that must be passed in order to be allowed to take the exam. Specific form, number and other details will be announced during course start-up.

Eksamensform

Four hours written exam under attendance.

NB: Kull 2015 vil som en overgangsordning ha mulighet til å svare på både norsk og engelsk på eksamen på emnet.

Tillatte hjelpemidler

Calculator that meets the requirements for the use of calculator at the business education at Lillehammer University College. Updated guidelines are available and will be distributed at start-up each year.

Erstatter

Del av "økonomistyring" 15 st.poeng. Dette emnet deles på Finansielle økonomi og økonomisk styring

Karaktersystem

Grades A-F

Lengde

Ett semester (høst)

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Prof. Gudbrand Lien

Emneier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

ØKA1014/1 Finansregnskap 2

Kode: ØKA1014/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Finansregnskap 2 er et progresjonsemne i forhold til Finansregnskap 1. Vekten legges på modellforståelse, konsekvenser for rapportering, og kritisk tolking av regnskapsdata. Videre utvikles ferdighetsrepertoaret ved introduksjon av regnskapsmessig behandling av skatt samt konserninterne transaksjoner og fordringer/gjeld i konsernregnskap.

Følgende tema / problemstillinger inngår:

- Ulike regnskapsmodeller
- Regnskapsanalyse
- Måleproblemer
- Skattekostnad og skattegjeld
- Regnskap og likviditet
- Konsernregnskap
- Regnskap under prisstigning

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beskrive hovedtrekk i til enhver tid gjeldende norske regnskapsregulering i lys av nasjonal og internasjonal utvikling av standardsetting og lovgrunnlag
- Gjøre rede for innholdet i historisk kost- og virkelig verdi-modellene for regnskapsføring med tilhørende konsekvenser for behandling (verdivurdering, periodisering) og tolking av modellavhengige poster i regnskapet
- Forklare behovet for konsernregnskap og prinsippene for eliminering av

- konserninterne poster ved utarbeiding av konsernregnskap
- Vurdere betydningen av prisnivåendringer for regnskapsmessige verdivurderinger

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Tolke finansregnskapsinformasjon i lys av Regnskapslovens modellvalg
- Analysere lønnsomhet, risiko, likviditet og finansiering med utgangspunkt i finansregnskapet
- Foreta konsolidering av enkle selskapsregnskap til samlet konsernregnskap
- Skille ut effektene av generell og spesiell prisstigning i vurdering av om en virksomhet har opprettholdt verdien av egenkapitalen i regnskapsperioden

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Reflektere kritisk over kvalitet og relevans av informasjonsinnholdet i et finansregnskap i lys av kunnskap om regnskapsregulering, modellvalg, konsernforhold, og endringer i prisnivå
- Orienter seg i den løpende utviklingen knyttet til norsk og internasjonal regnskapsregulering

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Anbefalte forkunnskaper:

Gjennomført emnet ØKA1012 Finansregnskap 1 eller tilsvarende

Emne er obligatorisk for

BØA

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart.

Eksamensform

Fire timers skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Ett semester (høst)

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Førstelektor Erik Vea

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

Valgfritt emne

Kode:

Studiepoeng: 15/30

Undervisningsspråk

Emnebeskrivelse

Studentene kan velge et emne fra høgskolens emnetorg (som regel er emnene 15 studiepoeng). Ta kontakt med studieleder for opplysninger om relevante emner.

Ved enkelte studier kan det også være mulig å ta deler av utdanningen ved utenlandske utdanningsinstitusjoner. Høgskolen i Lillehammer er med i utvekslingsprogrammet Erasmus (for studier i EU-land) og Nordplus (for studier i Norden) og har også andre samarbeidsavtaler innen flere av høgskolens studier. Ta kontakt med Internasjonalt kontor om du vil vite mer om mulighetene for å studere utenlands.

Karaktersystem

Heltid/ deltid

Emneeier

ØKA2004/ 1 Økonomi og organisasjon

Kode: ØKA2004/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet retter fokus mot styring og kontroll i virksomheter med utgangspunkt i en «Management Control» tilnærming. Tilnærmingen er tverrfaglig ved at den bygger på teori fra både økonomiske styringsfag og atferdsfag. Emnet kan sees på som et integrasjonsemne for siste studieår. Temaer som inngår er:

- Ulike mekanismer for styring og kontroll i virksomheter: Resultatstyring, handlingsstyring, styring av personell og kultur
- Utforming av styrings- og kontrollsystemer: Stram eller løs styring, kontrollkostnader
- Resultatstyring med vekt på økonomisk ansvar, formelle planleggingssystemer og motivasjonskontrakter
- Prestasjonsmåling
- Styrings- og kontrollsystemer som en «pakke» av virkemidler
- Virksomhetsstyring, etikk og samfunnsansvar
- Virksomhetsstyring, strategi og omgivelser

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført emne skal studenten kunne):

- Beskrive hovedtrekk ved resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll i virksomheter
- Forklare under hvilke vilkår henholdsvis resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll anses å være særlig godt egnet i styring og kontroll av virksomheter

- Gjøre rede for sentrale avveininger ved utforming av økonomiske resultatstyringsmekanismer som desentralisering av økonomisk ansvar, budsjetter, samt insentiver og prestasjonsmåling
- Vise hvordan trekk ved og endringer i en virksomhets omgivelser kan ha betydning for utforming av dens styrings- og kontrollsystemer

Ferdigheter (etter fullført emne skal studenten være i stand til å):

- Drøfte egenskaper ved virkemidler i styring og kontroll av virksomheter på en systematisk måte
- Eksemplifisere tilsiktete og utilsiktete virkninger av ulik utforming av virkemidler i styring og kontroll av en virksomhet
- Formulere forslag til utforming av styrings- og kontrollsystemer i virksomheter basert på enkle case-beskrivelser

Generell kompetanse (etter fullført emne skal studenten ha grunnlag for å):

- Vurdere styrings- og kontrollsystemer i virksomheter ut fra en tverrfaglig forståelse av samspillet mellom økonomiske og atferdsmessige faktorer
- Tolke egen rolle i en virksomhet i forhold til det handlingsrommet og de begrensningene som følger av virksomhetens styrings- og kontrollsystem

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Forkunnskaper tilsvarende:

Organisasjonsfag

Økonomistyring

Finansregnskap 1

Foretaksstrategi

I tillegg er det en fordel med forkunnskaper på nivå med Mikroøkonomi

Emne er obligatorisk for

BØA, profilen øk adm fag

Emne er valgbart for

Bachelor Økonomi og Administrasjon

Bachelor Reiseliv

Bachelor Organisasjon og Ledelse

Arbeidskrav

Arbeidskrav som må være godkjent for å få adgang til eksamen. Form, antall og omfang kunngjøres ved semesterstart

Eksamensform

Fire timers individuell skriftlig eksamen under tilsyn.

Tillatte hjelpemidler

Kalkulator i tråd med retningslinjer for kalkulatorbruk på de økonomisk / administrative studiene ved Høgskolen i Lillehammer. Oppdaterte retningslinjer foreligger og formidles til studentene ved oppstart av hvert studieår.

Erstatter

Strategisk økonomistyring som del av 15 sp kurset Økonomisk styring

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Ett semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Førstelektor Erik Vea

Emneeier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

OLA1008/1 Etikk og samfunnsansvar

Kode: OLA1008/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnets hovedsiktemål å styrke studentenes virksomhetsetiske kompetanse, forstått som deres evne til å identifisere, analysere og håndtere de spesielle moralske og ansvarsmessige utfordringer som knytter seg til virksomheters drift.

Emnet skal gi studentene grunnleggende kunnskap om moral, etikk, samfunnsansvar og mulige tiltak for ansvarlig virksomhet. Etter endt studium skal studentene kunne drøfte virksomhetsetiske grunnspørsmål og utvalgte tema som moral, lønnsomhet, bærekraft, forbruker-, klient- og brukerinteresser i lys av relevant normativ og deskriptiv teori og kunnskap.

Studentene skal være godt kjent med foretakets sosiale ansvar, globaliseringens relevans, forslaget om en tredelt bunnlinje, kunnskapskilder for virksomhetsetikk og ulike modeller for å sikre moralsk og ansvarsmessig forsvarlig adferd. De skal også kunne anvende sine teoretiske kunnskaper til å identifisere, analysere og håndtere moralske og ansvarsmessige utfordringer i konkrete yrkessammenhenger og i ulike institusjonelle og kulturelle kontekster.

Læringsutbytte

Kunnskap

- Kandidaten kan gjøre rede for bestemte moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til ulike aspekter ved privat, frivillig og offentlig virksomhet.
- Kandidaten er i stand til å bruke teori om samfunnsansvar forankret i etiske begreper, teorier og modeller for å identifisere og foreslå begrunnede løsninger på etiske og miljømessige problemstillinger.

- Kandidaten har kunnskap om et sett av begreper, teorier og rammeverk om forretningsmodeller og samfunnsansvar og forholdet mellom dem.

Ferdigheter

- Kandidaten kan anvende sine kunnskaper om overstående emner til å identifisere moralske utfordringer knyttet til konsekvenser av virksomhetens drift for ulike berørte gruppers interesser i konkrete situasjoner.
- Kandidatene kan analysere og formulere utfordringene på en måte som gjør det klart hva som moralsk sett er på spill i dem.
- Kandidaten kan bruke relevante rammeverk for å forstå sentrale mekanismer og praksiser som fremmer eller hindrer økonomisk, sosial og miljømessig måloppnåelse

Kompetanse

- Kandidaten kan analysere relevante faglige og praktiske problemer knyttet til ansvar og lønnsomhet.
- Kandidaten kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter.
- Kandidaten kan håndtere moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til innehavelse og utøvelse av økonomisk-administrative yrkesroller («profesjonsetikk»).

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, samt praktiske øvelser.

Emne er obligatorisk for

Bachelor i økonomi og administrasjon, Bachelor i Sport Management

Emne er valgbart for

Bachelor i organisasjon og ledelse

Arbeidskrav

Det er flere arbeidskrav i løpet av emnet (både gruppe og individuelt).

Eksamensform

Skoleeksamen, 4-timer

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

1 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Erlend Aas Gulbrandsen

Emneeier

BA Organisasjon og ledelse

ØKA2010/1 Bacheloroppgave

Kode: ØKA2010/1

Studiepoeng: 15

Undervisningsspråk

Emnebeskrivelse

Studentene skal skrive en bacheloroppgave individuelt eller parvis. Oppgaven skal bygge på studentenes samlede læringsprosesser knyttet til teori og praksis. De skal i oppgaven vise at de har evne til å vurdere yrkesrelaterte problemstillinger og/eller anvende viten fra studiets kunnskapsområde. Forskjellige tilnærminger er mulig. Oppgaven kan være rent akademisk/"forskningsmessig" orientert, den kan være mer konsulentpreget, eller oppgave som tar for seg fenomenet nyetablering.

Læringsutbytte

Kunnskaper (etter fullført bacheloroppgave skal studenten kunne):

- Forklare aktuelle økonomisk-administrative teorier og modeller knyttet til et FoU prosjekt/«konsulentoppdrag»
- Beskrive tidligere FoU-arbeider knyttet til et FoU prosjekt/«konsulentoppdrag»

Ferdigheter (etter fullført bacheloroppgave skal studenten være i stand til):

- Formulere, planlegge og organisere forsknings/utredningsarbeider/«konsulentoppdrag»
- Anvende relevante analysemetoder
- Reflektere over analyseresultater
- Beherske skriveprosessen og ha en «moden» språkføring

Generell kompetanse (etter fullført bacheloroppgave skal studenten ha grunnlag for):

- Ha innsikt i vitenskapelig redelighet og forståelse for etiske problemstillinger ved FoU arbeider/«konsulentoppdrag»

- Selvstendig eller i samarbeid kunne utføre lignende prosjekter/FoU-arbeider/«konsulentoppdrag» på en tilfredsstillende måte (i senere jobbsituasjoner)
- Presentere og reflektere over andres FoU-arbeider/«konsulentoppdrag» (som er relevant i senere jobbsituasjoner)

Undervisnings- og læringsmetode

Selvstudium med veiledning.

Emne er obligatorisk for

Bachelor i økonomi og administrasjon

Arbeidskrav

Ingen arbeidskrav, men prosjektskisse skal være godkjent før arbeidet med selve oppgaven starter.

Eksamensform

Innlevering av rapport (bacheloroppgave) innen angitt frist. Karakteren baseres i sin helhet på det skriftlige arbeidet. Bacheloroppgaven gjennomføres enten som individuell oppgave eller i par. Ved innlevering fra to studenter sammen vil begge få samme karakter.

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

Et semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Gudbrand Lien

Emneier

ÅR/BA Økonomi og administrasjon

OLA2009/ 1 Grunnleggende personalarbeid

Kode: OLA2009/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter sentrale arbeidsområder innen personalarbeidet, spesielt aktiviteter knyttet til å skaffe, utvikle, motivere og belønne og medarbeidere for å nå organisasjonens mål. Sentralt står rekrutteringsarbeid og utvikling av kompetanse i virksomheten. Det blir lagt vekt på et anvendt, praktisk perspektiv, på teori som grunnlag for praksis og for refleksjon over praksis. Det omfatter også etiske utfordringer i personalarbeid.

Emnet skal gi studentene kunnskaper om de praktiske arbeidsfeltene innen HRM, ofte omtalt som knipper med personalpraksiser. Dette handler om de tiltak organisasjonen foretar seg, her representert gjennom HR-enheter, fra å rekruttere riktig person, følge personen gjennom sitt arbeidsforhold i virksomheten, for så til slutt avslutte arbeidsforholdet. Emnet har et individfokus, med vekt på hvordan HR-enheter jobber i forhold til den ansattes «ansettelsesreise».

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten har

- kjennskap til grunnleggende funksjoner knyttet til personalarbeid
- kjennskap til alle faser i medarbeidernes tilknytning til arbeidsplassen, nærmere bestemt temaene rekruttering, utvikling, beholde og belønne medarbeidere, samt utvikling av arbeidsforhold.

- kjennskap til grunnleggende prinsipper knyttet til verdien av et mangfoldig arbeidsliv og etiske utfordringer i personalarbeid

Ferdigheter

Kandidaten har

- evne til å koble organisasjonens mål opp mot personalarbeidet
- evne til å reflektere over teori som et grunnlag for praksis på personalfeltet
- evne til å reflektere over etiske perspektiver og mangfoldsperspektiver på praktiske problemstillinger i personalarbeid og personalledelse.

Generell kompetanse

- Kandidaten har kunnskaper om personalfunksjonen og grunnleggende innsikter i personalledelse, og evner å koble teoretiske kunnskaper til praktiske utfordringer innen personalarbeid.

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Forkunnskapskrav

Første år Bachelor i organisasjon og ledelse eller tilsvarende

Emne er obligatorisk for

Bachelor i Organisasjon og ledelse (BOL)

Emne er valgbart for

Emnet er valgbart for andre studenter ved HIL, men studenter ved Bachelor i organisasjon og ledelse og BØA profil har fortrinnsrett.

Arbeidskrav

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke, og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, et av dem med muntlig framlegg (Arbeidskravene kan bli endret).

Eksamensform

Individuell hjemmeksamen (48 timer)

Erstatter

OLA2002/1 (15 sp)

Overlapp

100 % med OLA 2002/1

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

August - desember

Heltid/ deltid

Heltid

Emneier

BA Organisasjon og ledelse

OLA2008/ 1 Human Resources (HR)

Kode: OLA2008/ 1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter spørsmål knyttet personalarbeidets strategiske forutsetninger, personalpolitikk og planlegging. Dessuten inngår nasjonale og internasjonale rammer for personalarbeidet, rettslige rammer og nasjonale rammer for deltakelse og medvirkning. Det er også fokus på samspillet mellom personalarbeidet og samfunnsforholdene ellers. Det blir lagt vekt på et anvendt, praktisk perspektiv som grunnlag for praksis.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten har

- kjennskap til individuelle og kontekstuelle forhold, som har betydning for den menneskelige ressursen i formelle organisasjoner
- kjennskap til personalarbeidets organisatoriske og strategiske forutsetninger, personalpolitikk og personalplanlegging
- kjennskap til rettslige, nasjonale og internasjonale rammer for personalarbeid
- kjennskap til perspektiver knyttet til etikk og mangfold

Ferdigheter

- Kandidaten har evne til anvende fagets begreper, perspektiver og aktuelle forskningsresultater som grunnlag for praktisk HRM

Generell kompetanse

- Kandidaten har kunnskaper om strategisk personalledelse (HRM) og evner å reflektere over og omsette teoretiske kunnskaper, for å anvende disse på praktiske utfordringer i HR funksjonen.

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger kombinert med seminar, øvelser og arbeidskrav.

Emne er obligatorisk for

Bachelor i Organisasjon og ledelse (BOL)

Emne er valgbart for

Emnet er valgbart for andre studenter ved HIL, men studenter ved Bachelor i organisasjon og ledelse og BØA profil har fortrinnsrett.

Arbeidskrav

Det er obligatorisk deltakelse i første undervisningsuke, og det er to skriftlige innleveringer i løpet av semesteret, et av dem med muntlig framlegg.

Eksamensform

Hjemmeeksamen (48 timer) individuelt eller i gruppe på inntil 2 studenter.

Erstatter

OLA2002 (15 sp)

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

August - desember

Heltid/ deltid

Heltid

Emneier

BA Organisasjon og ledelse

MLT2001/ 1 Event management

Kode: MLT2001/1

Studiepoeng: 15

Undervisningsspråk

Language of instruction - English

Emnebeskrivelse

Content:

Event Management is theoretically anchored in many professional fields, such as law, accounting, marketing, and personnel managing just to name a few. The course aims to provide students with skills to contribute, develop, and manage the execution of an event. While the course surveys events on a broad scale, it pays particular attention to local and major events.

The course gives students an extensive understanding of:

- Arrangements' position locally and regionally with an emphasis on tourism in specific areas
- Negotiations and legal agreements, including the formalisation of rider contracts as well as various responsibilities associated with such events
- Financial management. Budgeting (liquidity), financing (including sponsorship), risk assessment
- How to develop the experience element for an event
- Marketing. Who should the event target (target groups)? Profiling and sales are also pertinent topics
- Event planning and structural organisation. Volunteer issues and continuity are key concepts in this sequence

Læringsutbytte

Expected learning outcomes:

Knowledge

Students should:

- become familiar with a variety of events and their characteristics
- gain an understanding of how to develop,
- to plan, and
- to execute different events.

Abilities

- To be able to develop a business model for an event. In doing so, they should be able to execute customer surveys, budgeting and risk analysis.
- to provide students with the practical skills to develop and execute events
- to recognise the factors that contribute to a successful event (see coursework).

Competences in general

After finished the course the students should be able to give significant contribution in developing and performing events of different kinds

Undervisnings- og læringsmetode

Teaching methods:

Lectures, as well as guest speakers representing different types of events, from music festivals (Øya Festival) to literature- and culture festivals (Peer Gynt Festival), etc. The coursework helps students work on different sized projects tied to the various festivals and events.

Forkunnskapskrav

Background requirements

ØKA1013 Markedsføring (Marketing)

Recommended requirements:

ØKA1016 Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Arbeidskrav

Coursework requirements:

Students will work on issues/topic areas related to an actual event/festival.

75% mandatory in lectures, seminars and event visits.

Eksamensform

Form of assessment:

One week home exam , individual

Karaktersystem

Grades A-F

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Hans Holmengen

Emneeier

ÅR/BA Reiseliv

OLA2011/1 Organisasjonsendring

Kode: OLA2011/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Emnet omfatter sentrale teorier og perspektiver for å forstå organisasjonsendring og endringsledelse i private, offentlige og frivillige organisasjoner. Drivkrefter for organisasjonsendringer og reformer, kontekster for endring, og kunnskaper om verktøy for å analysere og diagnostisere organisasjonsproblemer, og ledelse av endringsprosesser i formelle organisasjoner, er sentrale fagområder i emnet.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten har

-Forståelse av teorier og innfallsvinkler knyttet til organisasjonsendring og endringsledelse

-Kunnskaper om ulike drivkrefter til organisasjonsendringer og reformer

-Kunnskaper om endringsprosesser i ulike typer av organisasjoner, og i ulike samfunnsmessige kontekster

Ferdigheter

Kandidaten har

-Evne til å analysere og diagnostisere organisasjonsproblemer

-Evne til å gjøre begrunnede valg av relevante metoder i endringsarbeid

Kompetanse

Kandidaten har kunnskap om endringsprosesser og endringsledelse, samt ferdigheter i praktisk endringsarbeid i formelle organisasjoner

Undervisnings- og læringsmetode

Forelesninger, seminarer, gruppearbeid og oppgaveskriving

Forkunnskapskrav

Første år av bachelor i organisasjon og ledelse eller tilsvarende

Emne er obligatorisk for

Bachelor i organisasjon og ledelse

Arbeidskrav

Dette blir nærmere spesifisert i undervisningsplanen ved semesterstart.

Eksamensform

Individuell skoleeksamen, 4 timer

Tillatte hjelpemidler

Ingen

Erstatter

OLA2004 Organisasjonsendring (15 sp)

Overlapp

OLA2004

Karaktersystem

Karakter A-F

Lengde

aug-des

Heltid/ deltid

Heltid

Emneier

BA Organisasjon og ledelse

OLA1053/1 Studentbedrift

Kode: OLA1053/1

Studiepoeng: 7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Emnebeskrivelse

Studieemnet består i å utvikle kompetanse knyttet til planlegging, etablering og avvikling av en studentbedrift i løpet av et kalenderår. Studieemnet tilbys studenter som ønsker øvelse i å etablere en bedrift. Dette studieemnet er et studieemne på 5 studiepoeng, som interesserte studenter kan ta i tillegg til andre studieemner. Emnet administreres fra Bachelor i organisasjon og ledelse, men kan tas av studenter fra alle fagavdelinger ved HIL. [1]

I studieemnet Studentbedrift følger studentene Ungt Entreprenørskaps opplegg for Studentbedrift (www.ue.no). Studentbedrift er en fleksibel, erfaringsbasert læringsmetode, som forutsetter stort engasjement hos studentene. Studentene forutsettes å være aktive og selvstendige i tilegningen av ny kunnskap og i arbeidet med å etablere egen bedrift. Studenten må, i samarbeid med faglærer, finne en mentor fra næringslivet. For øvrig vil studentene få tilbud om veiledning fra faglærer.

Undervisningen i studieemnet går over seks kvelder i studieåret 2014-2015. Deltakelse på alle disse samlingene er obligatoriske. Hver studentbedrift må bestå av minimum to personer, gjerne flere. I søknaden til studieemnet må bedriftsideen beskrives og studentene kan bli bedt om å presentere bedriftsideen i et eget søkerseminar.

Studieemnet gir entreprenørskapskompetanse, samt kompetanse i de arbeidsprosesser som er nødvendig for å starte opp og drive en bedrift. Gjennom å drive egen studentbedrift får studentene relatert teoretisk kunnskap til praksis.

---

[1] Alle studenter i emnet kan etablere studentbedrift i samarbeid med Ungt Entreprenørskap.

Læringsutbytte

Faglig kunnskap

Kandidaten har

- kjennskap til entreprenørskap
- kjennskap til bedriftsetablering og styrearbeid
- kjennskap til markedsarbeid og grunnleggende juridiske forpliktelser knyttet til bedriftsetablering
- kunnskap om avvikling av en (student-) bedrift

Ferdigheter

Kandidaten har

- evne til å anvende teoretisk kunnskap knyttet til entreprenørskap
- utviklet samarbeidsevner
- utviklet kompetanse i nettverksbygging
- utviklet ferdigheter til å konkretisere ideer og omsette disse i handlinger

Generell kompetanse

- Kandidaten har kunnskap og praktisk kompetanse i planlegging, drift og avvikling av en bedrift, og økt bevissthet om muligheter og forpliktelser knyttet til bedriftsetableringer.

Undervisnings- og læringsmetode

Emnet gjennomføres ved seminarer, forelesninger og veiledning, men først og fremst ved studentenes praktiske arbeid knyttet til etablering av en studentbedrift. Slik er studentbedrift en fleksibel og erfaringsbasert læringsmetode, hvor teori kombineres med praksis.

Søknadsfrist: Fredag, den 23.10, kl. 23.59 i Fronter.

Tidspunkter for obligatorisk undervisning og eksamen

NB: Merk at det er oppstartssamlinger før søknadsfristen. [Se her for timeplan og romoversikt](#)

Undervisning:

Høstsemester:

Seminar 1: tirsdag, 20.10, kl. 1615-1915

Seminar 2: onsdag, 21.10, kl. 1615-1915

Seminar 3: tirsdag, 10.11, kl. 1615-1915

Seminar 4: onsdag, 11.11, kl.1615-1915

Vårsemester:

Seminar 5: Dato kommer, kl. 1615-1915

Seminar 5: Dato kommer, kl.1615-1915

Seminar 6: Dato kommer, kl. 1615-1915

Veiledning av studentbedriftene gis underveis

Søknadsprosedyre

For å komme med på studieemnet må sende en søknad i Fronter (se egen Frontermelding om opptak). Søknadsfristen er 23. oktober.

Emne er valgbart for

Emnet er valgbart for studenter fra alle HIL`s studieprogram (et tilleggsemne). Det kan bli aktuelt med adgangsbegrensninger, hvis det blir mange søkere til emnet.

Arbeidskrav

1. Tilstedeværelse på alle seminarene (minimum 75%)
2. Besvarelse av teoretisk gruppeoppgave
3. «Pitching» av bedriftsidè og enkel forretningsplan
4. Registrering av SB innen frist
5. Sluttrapport og avvikling av SB innen frist

Eksamensform

Eksamensform: Mappeeksamen

Innlevering av eksamensmappe som skal inneholde følgende: Teoretisk gruppeoppgave, forretningsplan, registreringsbevis (SB) og sluttrapport og avviklingspapirer.

Nærmere veiledning om hvordan de ulike elementene i mappen skal se ut gis i undervisningen.

Etter godkjente arbeidskrav og evaluering av mappe gis karakteren bestått/ ikke bestått.

Karaktersystem

Bestått/Ikke bestått

Lengde

2 semester

Heltid/ deltid

Heltid

Emneansvarlig

Trine Løvold Syversen

Emneeier

BA Organisasjon og ledelse

Utvekslingsopphold

Kode:

Studiepoeng: 30

Undervisningsspråk

Emnebeskrivelse

Flere studier gir muligheter for utenlandsopphold i løpet av studietiden. Mer om hvilke tilbud som finnes og hvordan du søker finner du her:

http://www.hil.no/studere_i_utlandet

Karaktersystem

Heltid/ deltid

Emneeier